

UCHWAŁA NR XVII/119/2016
Rady Powiatu Nowotomyskiego
z dnia 27 kwietnia 2016r.

w sprawie przyjęcia do realizacji: „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2016 - 2026 ”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1455 ze zm.), art. 19 pkt 1 i 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163 ze zm.), art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1390) uchwała się co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji opracowany „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2026” , stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała nr XXV/185/2009 Rady Powiatu Nowotomyskiego z dnia 24 czerwca 2009r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Nowotomyskim na lata 2009 - 2018 ”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Maria Galas
Maria Galas

STAROSTWO POWIATOWE w Nowym Tomyślu
ul. Poznańska 33
64-300 NOWY TOMYŚL
tel. 061 4426700, fax 061 4423589

Za zgodność kserokopii z
oryginałem

Nowy Tomyśl, dnia 29 KWI. 2016

PODINSPEKTOR
w Wydziale Administracyjno-
Organizacyjnym

Agnieszka Henicz
Agnieszka Henicz

Uzasadnienie do Uchwały Nr XVII/119/2016

Rady Powiatu Nowotomyskiego

z dnia 27 kwietnia 2016r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „ Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2016 – 2026”

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. do zadań własnych powiatu realizowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Z uwagi na zmieniającą się sytuację demograficzną, społeczną i ekonomiczną naszej społeczności lokalnej dotychczasowy program stał się nieaktualny.

Przy opracowywaniu dokumentu wzięto pod uwagę konieczność powiązania z dokumentami strategicznymi tj. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz z innymi dokumentami dotyczącymi problemów społecznych.

W związku z tym podjęcie uchwały w tym zakresie jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Maria Galas
Maria Galas

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Nadzór merytoryczny

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Mgr Teresa Sienkiewicz

Ul. Poznańska 30

64-300 Nowy Tomyśl

Opracowanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Zespół Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej

Ul. Poznańska 30

64-300 Nowy Tomyśl

W KONSULTACJACH BRALI UDZIAŁ:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyślu;
- Szkoły z terenu Powiatu Nowotomyskiego;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z poszczególnych gmin z terenu Powiatu Nowotomyskiego;
- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu;
- Prokuratura Rejonowa w Nowym Tomyślu;
- Sąd Rejonowy w Nowym Tomyślu;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Tomyślu;
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu Powiatu Nowotomyskiego.

Nowy Tomyśl, dnia 08.01.2016r.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

Spis treści:

1. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie – str. 2
2. Rodzaje przemocy - str. 4
3. Typologia sprawców przemocy domowej – str. 5
4. Osoba doznająca przemocy domowej – str. 8
5. Następstwa przemocy – str. 9
6. Zasady pomocy dla osób doznających przemocy domowej – str. 10
7. Zadania oraz realizatorzy Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – str. 12
8. Główne cele Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – str. 14
9. Tabela – str. 15
10. Podsumowanie – str. 23
11. Przewidywane efekty wdrożenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – str. 23
12. Monitoring i sprawozdawczość – str. 24

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

1. Charakterystyka problemu przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to zjawisko występujące w Polsce od wielu lat, a które na przestrzeni dekad nie było poddawane dyskusji. Dopiero niedawno, przemoc w rodzinie stała się tematem zainteresowania badaczy. Do tej pory, jeśli interesowano się tematem przemocy w rodzinie, to zazwyczaj w kontekście przemocy fizycznej. W przypadku braku fizycznych oznak przemocy, twierdzono że do niej nie dochodzi. Zapominano bądź nie zastanawiano się nad tym, że przemoc ma nie tylko wymiar fizyczny, ale również emocjonalny, seksualny, ekonomiczny czy związany z zaniedbaniem. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia, przemoc w rodzinie stała się tematem intensywnych badań, dyskusji a w konsekwencji oddziaływań mających na celu jej przeciwdziałanie. Związane jest to prawdopodobnie z eskalacją zjawiska. Co roku policja rejestruje ok. miliona „awantur rodzinnych”, a do sądu kierowane są tysiące spraw o znęcanie się nad rodziną).¹

Niniejszy Program jest zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Wielkopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020, w którym wyznaczone są działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki, w przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy osobom doznającym przemocy a także oddziaływań na osoby stosujące przemoc.

Program wpisuje się również w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Nowotomyskiego na lata 2015- 2025.

Czym jest przemoc w rodzinie?

---

¹ Pilszyk, A. (2007). *Obraz psychopatologiczny sprawcy przemocy w rodzinie*. Psychiatria Polska. Tom XXI. nr 6. s.827-836.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r.² o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie, przemoc to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nieetykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Pospieszyl³ z kolei pisze o przemocy jako o „wszelkim nieprzypadkowym akcie godzącym w osobistą wolność jednostki lub przyczyniającym się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczający poza społeczne zasady wzajemnej relacji”. Mellibruda⁴ zaś uważa przemoc za „działania lub rażące zaniedbania dokonywane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy i powodującą u ich ofiar szkody lub cierpienie godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne lub psychiczne)”.

Istnieje wiele innych definicji, odnoszących się mniej lub bardziej do zachowań sprawcy bądź ofiary przemocy domowej. Mimo różnic w treściach, wspólnym jest to że przemoc to wykorzystanie siły lub władzy w celu skrzywdzenia drugiej osoby. Osoba doznająca przemocy coś traci – najczęściej zdrowie, ale też poczucie nieetykalności, wolności, godności. Sprawca z kolei zyskuje, w wielu przypadkach zgodę, a nawet aprobatę swoich działań, poczucie mocy czy wielkości.

Każdy akt przemocy, niezależnie od typu, pozostaje poza normami społecznymi.

---

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.

³ Pospieszyl, I. (1994). *Przemoc w rodzinie*. Warszawa. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne

⁴ Mellibruda, J (2002). *Wybrane problemy patologii życia rodzinnego*. W: Strelau, J. red. *Psychologia. Podręcznik akademicki. Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej*. Gdańsk. Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne.

2. Rodzaje przemocy.

Wiele uwagi poświęca się w badaniach naukowych rodzajom przemocy. Jakie kryterium można zastosować, aby uznać zachowanie danej osoby za przemoc? Jeśli przemoc już się pojawia, to jakiego typu?

Spółeczeństwo przyzwyczało się, że za przemoc uznajemy zazwyczaj takie zachowania, których bezpośrednie skutki można dostrzec. Gdyby przyjąć takie kryterium, za przemoc uznalibyśmy przede wszystkim przemoc fizyczną, której skutkami są obrażenia ciała powodujące zagrożenie zdrowia bądź życia. Wielokrotnie sprawcy, świadomi konsekwencji swoich czynów, decydują się na inne formy przemocy bądź taki sposób przemocy fizycznej, aby nie pozostawił śladów na ciele ofiary. Obecnie przyjmuje się, że istnieją następujące rodzaje przemocy.⁵

Przemoc fizyczna – są to wszelkiego rodzaju zamierzone działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie (np.: popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, użycie broni). Mellibruda⁶ wyróżnia dwie formy przemocy fizycznej:

- Czynną – w tym przypadku faktyczne użycie siły ma na celu osiągnięcie czegoś przez sprawcę lub wyrządzenie fizycznej krzywdy;
- Bierna – za bierną przemoc fizyczną uznaje się wszelkiego rodzaju zaniedbania jak np. celowe pozbawianie pożywienia, brak opieki lub ograniczenie podstawowych praw, co w tym może doprowadzić do fizycznych szkód.

Przemoc psychiczna – wszelkie działania mające na celu poniżenie ofiary, jej zastraszenie, manipulacja, „szantaż emocjonalny”, kontrolowanie, pozbawienie wiary we własne możliwości, co w konsekwencji prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby.

---

⁵ Sasal H. D. (2005). *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne PARPA.

⁶ Mellibruda, J. (1993). *Oblicza przemocy*. Warszawa: Remedium.

Przemoc seksualna – jest to zmuszanie ofiary do jakichkolwiek seksualnych czynów wbrew jej woli. Aktywności te mają na celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np.: nieakceptowane pieszczoty, praktyka seksualna, seks z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia, krytykowanie zachowań seksualnych).

Przemoc ekonomiczna - jest to poddawanie całkowitej kontroli przez sprawcę finansów ofiary. Sprawca uzależnia ofiarę od siebie np. poprzez zabieranie zarobionych pieniędzy, wydzielanie kwot niewystarczających na zaspokajanie podstawowych potrzeb, okradanie.

Zaniedbanie – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Zaniedbanie przez część autorów uznawane jest za podtyp przemocy fizycznej (jeśli wotmie prowadzi do uszczerbku na zdrowiu fizycznym).

Bardzo często sprawcy nie ograniczają się jedynie do jednej z form przemocy, znęcając się nad ofiarą np. zarówno fizycznie jak i psychicznie.

Przemoc domowa jest specyficzną formą przemocy. Dochodzi do niej w tzw. czterech ścianach, często za biernym przyzwoleniem innych członków rodziny (z obawy o własne zdrowie i życie) bądź sąsiadów. Ofiary często są krzywdzone przez bardzo długi okres czasu (czasami do przemocy dochodzi na przestrzeni kilku dziesięcioleci).

3. Typologia sprawców przemocy domowej

Analizując literaturę oraz opracowania dotyczące sprawców przemocy domowej, można wyodrębnić pewien typowy wzorzec takiej osoby. Najczęściej jest to mężczyzna z podstawowym wykształceniem, niepracujący oraz uzależniony od alkoholu. Spośród innych czynników wpływających na możliwość wystąpienia przemocy domowej są złe warunki materialne, obniżona sprawność intelektualna czy zaburzenia

emocjonalne sprawcy oraz zaburzenia więzi rodzinnych między sprawcą a pozostałymi członkami rodziny⁷⁸⁹. Wiele badań pokazuje również, że sprawcami przemocy stają się osoby, które same doświadczyły jej w przeszłości. Ważnym jest jednak, aby nie zakładać, że każda osoba, która doświadczyła przemocy domowej bądź rówieśniczej, automatycznie stanie się sprawcą w przyszłości¹⁰. Brak bezpieczeństwa, niestabilność emocjonalna członków rodziny, brak miłości i szacunku a także ciągłe poczucie zagrożenia może wpływać negatywnie na dorastające dziecko i może spowodować przejście negatywnych wzorców zachowań w dorosłości.

Jaki w związku z tym profil psychologiczny można przypisać sprawcy przemocy domowej?

Badacze podają, że sprawcy przemocy domowej to najczęściej osoby emocjonalnie niedojrzałe, egocentryczne o dużej impulsywności. Bywają one wyobcowane, o niskim poczuciu własnej wartości, o niskiej samoocenie. Charakterystyczny dla nich jest również brak empatii i sztywność zachowania. Takie osoby bardzo często bywają podejrzliwe i zazdrosne, obcy jest im kompromis, a każdy konflikt musi być rozwiązany na ich korzyść. Sprawcy stosują także wiele mechanizmów obronnych jak wyparcie, zaprzeczenie, projekcja czy izolacja, które sprzyjają tłumaczeniu czynów przemocowych¹¹.

Mazur¹² zaznacza, że sprawca często pochodzi z rodziny, gdzie ojciec był dominujący a wszyscy łącznie z matką byli mu podporządkowani. Choć sprawca potrafi sprytnie manipulować otoczeniem, staje się niepewny swoich działań, gdy traci poczucie bezpieczeństwa. Jego agresja ma przysłonić wewnętrzne lęki i frustracje. Za swoje niepowodzenia obwinia wszystkich, tylko nie siebie. Zazwyczaj winą obarcza osoby od siebie

⁷ Kuna-Broniewska, A., Łysenko, O. *Z teki pracownika socjalnego, Przemoc w rodzinie w świetle danych pomocy społecznej*. Niebieska Linia. 2003. 4:27

⁸ Tucholska, S. *Charakterystyka sprawców przemocy domowej*. Prob. Opiek. Wych. 2002. 1: 34-38.

⁹ Dymowska, M. *Przemoc fizyczna wobec dziecka w rodzinie*. Prob. Opiek. Wych. 1997; 10.

¹⁰ Tucholska, S. (2002). *Charakterystyka sprawców przemocy domowej*. Prob. Opiek. Wych. 1: 34-38.

¹¹ Kubacka – Jasiecka, D. (2005). *Sprawcy przemocy partnerskiej. W niewoli dążenia do kontroli i mocy*. Chowanna. 2005; 1. II: s. 9-27.

¹² Mazur, J. (2002). *Przemoc w rodzinie*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

słabsze. Sam nie jest w stanie zaspokoić własnych potrzeb co wzmaga frustrację. Lubi dominować w grupie, a w okresie dojrzewania taka osoba, często była tzw. „buntownikiem”, którego zachowania były agresywne i niezgodne z regułami i społecznymi oczekiwaniami.

Nieco inaczej o sprawcach przemocy domowej pisze Melibruda¹³. To jaki jest sprawca, zależy od tego jaki typ przemocy domowej preferuje. Inni są sprawcy przemocy chłodnej a inni gorącej. Osoby, które zadają przemoc gorącą mają niedostateczną kontrolę emocjonalną, a ich czyny służą odreagowaniu danej sytuacji. Akt przemocy pozwala im odreagować napięcie. Z kolei sprawcy przemocy chłodnej, zazwyczaj są sztywni w zachowaniu, ich działania są schematyczne i przemyślane. Brak empatii wpływa na nieumiejętność nawiązania i utrzymania bliskiej relacji.

Pisząc o typologii sprawców przemocy w rodzinie, warto odnieść się również do typologii Badury-Madej i Dobrzyńskiej-Masterhazy¹⁴. Autorki te bazując na wielu badaniach i opracowaniach wyróżniły trzy typy sprawców.

- a) Pierwszy typ to sprawcy, którzy krzywdzą tylko członków własnej rodziny. Nie przejawiają oni zazwyczaj zaburzeń zachowania czy osobowości, ale mają słabo wykształcone umiejętności społeczne. W dzieciństwie najczęściej byli świadkami albo ofiarami przemocy.
- b) Drugi typ sprawców stosuje przemoc w rodzinie, ale dopuszcza się jakiejś formy zachowań agresywnych również poza nią. Sprawcy Ci są bardzo niestabilni emocjonalnie, mogą cierpieć na różnego typu zaburzenia psychiczne. Prawdopodobnym jest, że doświadczali przemocy jako dzieci. Mogli być odrzuceni przez rodziców. Osoby te posiadają trudności w nawiązywaniu kontaktów społecznych, nie mają wyrzutów sumienia.
- c) Trzecia grupa, to sprawcy którzy stosują przemoc w rodzinie jak i poza nią. Osoby te często nadużywają alkoholu lub stosują inne środki psychoaktywne. Siła i przemoc to dla nich jedyna forma rozwiązania każdego z pojawiających się problemów.

¹³ Tucholska, S. (2002). *Charakterystyka sprawców przemocy domowej*. Prob. Opiek. Wych. 1: 34-38.

¹⁴ Badura-Madej, W., Dobrzyńska-Masterhazy, A. (2000). *Przemoc w rodzinie: Interwencja kryzysowa i psychoterapia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Można wymienić wiele innych typologii sprawców przemocy domowej. Należy jednak pamiętać, że osoba nie spełniająca powyższych kryteriów również może zostać sprawcą. Przemoc dokonuje się również w tzw. „normalnych i szanowanych” rodzinach. Podobnie jest z płcią. Sprawca wcale nie musi być mężczyzną. Badania TNS OBOP¹⁵ z 2010 r. dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, wskazują że 17% spośród ankietowanych w tym badaniu kobiet przyznało się do stosowania przemocy domowej. Praca z każdą osobą stosującą przemoc wymaga na początek indywidualnych spotkań, prowadzonych przez profesjonalną kadrę. Kolejnym etapem jest zaproponowanie i zachęcanie udziału w programie edukacyjno – korekcyjnym dla sprawców przemocy prowadzonych przez przeszkolonych specjalistów. Monitoring osób, które ukończyły w/w program odbywa się przez okres 3 lat przez instytucję realizującą to zadanie.

4. Osoba doznająca przemocy domowej.

Tak samo jak nie ma jednego typu sprawcy przemocy domowej, podobnie jest z osobą doznającą przemocy. Osoby takie najczęściej są bezsilne wobec sprawcy przemocy. Uczucia jakim go darzą, przywiązanie lub lęk przed brakiem opieki w przypadku opuszczenia rodziny, powodują że ofiary nie potrafią powiedzieć „nie”. Mają one kłopot w określaniu granic zachowań akceptowalnych i tych niedopuszczalnych. W wielu przypadkach wstydzą się, że ich bliscy i sąsiedzi dowiedzą się o tym, że w ich rodzinie dochodzi do przemocy i staną się napiętnowani. Wiele ofiar zwyczajnie nie wie, gdzie szukać pomocy. Lata wmawiania im przez sprawców, że sobie nie poradzą i nic nie umieją wpływa na zaniechanie jakiegokolwiek aktywności, w tym w poszukiwaniu pomocy. Osoby doznające przemocy charakteryzują się niskim poczuciem własnej wartości, są uległe, żywią nadzieję na poprawę sytuacji, ale też obarczają się winą za zaistniałą sytuację.

---

¹⁵ **TNS OBOP. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i mężczyzn. Część I – raport z badań ogólnopolskich. Wyniki badania TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Listopad 2010 r.** https://www.mpips.gov.pl/gfx/mpips/userfiles/public/1-2010_%20Raport-ogolnopolski_K-M_01-03-11.pdf
dostęp dnia: 17.11.2015

5. Nastęstwa przemocy.

Skutki doznawania przemocy w rodzinie są różne. Mogą być one krótkoterminowe bądź bardzo odległe w czasie a także wieloobojawowe. Mogą dotyczyć sfery fizycznej, emocjonalnej czy społecznej.

Skutki fizyczne dotyczą urazów ciała, tych widocznych „gołym” okiem, ale też odległych w czasie. Ofiary bardzo często uderzone czy ranione w konkretne miejsca, mogą mieć w przyszłości problemy z funkcjonowaniem pewnych organów wewnętrznych czy części ciała. Uraz fizyczny to nie wszystko. Akt przemocy jest czynem silnie urazogennym i wpływa na psychikę. Skutki psychiczne mogą wywołać u ofiary Zespół Stresu Pourazowego (PTSD). Mogą pojawić się też: depresja, uzależnienia czy zaburzenia osobowości. Zazwyczaj ofiary przemocy domowej są nadmiernie czujne, wszędzie dopatrują się zagrożenia. Bywają nadmiernie pobudzone poprzez nieustanną czujność, co może wpływać na bezsenność, koszmary nocne i liczne dolegliwości psychosomatyczne. Mogą pojawić się zaburzenia jedzenia, nerwobóle, napady lękowe. Sprawcy przemocy, zwłaszcza tej psychicznej są w stanie swoim zachowaniem wpłynąć na ofiarę w taki sposób, że dezorganizuje ona swoje dotychczasowe życie. Zmianie może ulegać jej nastrój, ocena samego siebie, może stać się nerwowa, bierna, zagubiona. Modyfikacji podlegają także relacje z innymi osobami. Skutki społeczne występują wówczas gdy ofiary przemocy domowej w większości przypadków zrywają kontakty społeczne. Alienują się od otoczenia, a z drugiej strony pewien procent z nich rozpocznie kontakt z drugą osobą poszukuje. Ofiary stają się uległe wobec innych osób, rezygnują ze swoich przyzwyczajzeń, rytuałów. Nie wykazują inicjatywy nawet w najprostszycy sprawach¹⁶.

Negatywne konsekwencje przemocy w rodzinie, niezależnie od jej typu mogą wystąpić zarówno u dzieci jak i dorosłych. W przypadku tych najmłodszych, należy pamiętać że dzieciństwo to okres kształtujący późniejsze życie człowieka. W tym czasie uczymy się nawiązywania relacji z innymi ludźmi, budujemy swoją tożsamość, poznajemy świat poprzez zasady w nim panujące, zachowania, emocje. Dlatego wszystkie negatywne zdarzenia, które wystąpią mogą wpłynąć na zaburzenie, zahamowanie czy uniemożliwienie prawidłowego rozwoju. W związku z tym niezwykle

---

¹⁶ Niebieska linia. <http://www.niebieskalinia.pl/pismo/wydamia/dostepne-artykuly/4644-zaburzenia-nastroju-u-ofiar-przemocy> dostęp dnia 18.11.2015

ważne jest aby zapobiegać przemocy wobec dzieci, reagować jeśli się ona pojawi, a sprawców karać, dając dziecku jasny komunikat, że to nie jego wina, że nie ma przyzwolenia na krzywdzeni drugiej osoby, a sprawca musi za swoje zachowanie ponieść karę.

6. Pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Osoba doznająca przemocy domowej powinna otrzymać profesjonalną pomoc. Niezmiernie ważne jest zgłoszenie tego faktu odpowiednim instytucjom. Nim to zrobi, powinna zapamiętać jak najwięcej szczegółów zdarzenia – najlepiej je zanotować¹⁷:

- Kto i co zrobił;
- Kim dla ofiary jest osoba krzywdząca;
- Kiedy i w jakim miejscu doszło do aktu przemocy – jakiego typu zdarzenia miały miejsce;
- Jak często te zdarzenia miały miejsce;
- Czy są świadkowie tego zdarzenia;
- Czy była już podejmowana interwencja odpowiednich służb odnośnie przemocy domowej;
- Czy osoba krzywdząca była wcześniej skazana sędowo za przemoc lub jest pod opieką kuratora.

Wszystkie te informacje, które po pewnym czasie mogą zostać zapomniane, spisane na kartce mogą być przydatne w trakcie składania zeznań na policji, w prokuraturze czy sądzie. Mogą stać się dowodem w sprawie karnej przeciwko sprawcy.

Gdzie po pomoc ma się udać osoba doznająca przemocy domowej?^{18,19}

---

¹⁷ Niebieska Karta B.

¹⁸ Niebieska linia. <http://www.niebieskalinia.pl/pomoc/gdzie-szukac-pomocy> dostęp dnia 17.11.2015

¹⁹ Niebieska Karta B.

1. *Policja* – policja ma obowiązek zapewnienia osobie zgłaszającej bezpieczeństwo, przekazania informacji zgłaszającemu jacy policjanci interweniowali, przekazania na wiosek organów ścigania dokumentacji sporządzonej na miejscu interwencji a także uczestniczenia w roli świadka w razie sprawy karnej;
2. *Prokuratura* - ofiara przemocy może zgłosić sprawę do prokuratury, która podejmie kroki prawne (oddania podejrzanego pod dozór Policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym, tymczasowe aresztowanie podejrzanego, nakazania podejrzanemu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym)
3. *Ośrodek Pomocy Społecznej* – udziela pomocy w sprawach socjalnych, prawnych i bytowych;
4. *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie*- udziela pomocy w sprawach prawnych, socjalnych, ale też zapewnienie wsparcia terapeutycznego;
5. *Ośrodki interwencji kryzysowej* – zapewniają schronienie ofiarom przemocy, wsparcie w przewidywaniu sytuacji kryzysowej oraz opracowują plan pomocy;
6. *Służba zdrowia* - lekarz prócz zapewnienia pierwszej pomocy medycznej wystawi zaświadczenie o obrażeniach na prośbę ofiary.

Osoby, które boją się udać do którejkolwiek z powyższych instytucji, mogą zadzwonić pod numer kontaktowy Niebieskiej Linii.

Na jakie kroki instytucji pomagania czy służb może liczyć ofiara przemocy?

- *Interwencja* w miejscu doznania przemocy. Celem jej jest zaprzestanie przemocy oraz zatrzymanie sprawcy. Działania te mają charakter profesjonalny.
- *Wsparcie* – ofiara przemocy powinna otrzymać wsparcie, również psychologiczne. Powinna otrzymać komunikat, że nie jest pozostawiona sama sobie, że ma możliwość uzyskania pomocy i rozmowy w komfortowych warunkach.
- *Porada* dotycząca praw ofiary przemocy oraz tego jakie kroki prawne może podjąć oraz jaki typ pomocy specjalistycznej jej przysługuje i gdzie jej szukać. Osoba przeprowadzająca taką rozmowę, przekazuje że nie ma społecznego przyzwolenia na przemoc.

- Terapia indywidualna bądź grupowa - dla osób doznających przemocy²⁰.

Pomoc specjalisty a także informacja, że szukanie profesjonalnej pomocy nie jest powodem niczym złym, może zmobilizować osobę doznającą przemocy do przeciwstawienia się sprawie.

7. Zadania oraz realizatorzy Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.2) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ((Dz.U. 2015 r., poz. 1286).

Do zadań powiatu mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie określonych przez ustawę należy:

- Opracowanie oraz realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrona Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Opracowanie oraz realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej .

Na terenie powiatu nowotomyskiego realizatorami zadań są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu;

---

²⁰ Sasal H. D. (2005). *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*. Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne PARPA.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomysłu;
  - Szkoły (nauczyciele, pedagodzy i psycholodzy szkolni) z terenu powiatu nowotomyskiego;
  - Ośrodki Pomocy Społecznej w poszczególnych gminach na terenie powiatu nowotomyskiego;
  - Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie powiatu nowotomyskiego;
  - Policja (Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomysłu, Komisariaty Policji w gminach z terenu powiatu nowotomyskiego)
  - Prokuratura oraz Sąd Rejonowy w Nowym Tomysłu;
  - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Tomysłu;
  - Służba zdrowia (przychodnie lekarskie z terenu powiatu nowotomyskiego);
  - Media;
  - Inne.
- Zadania wynikające z Programu będą realizowane w oparciu o następujące akty prawne:
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2015, poz.2082 ze zm.);
  - Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015 r., poz. 1286);
  - Ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 5., poz. 24 z późn. zm);
  - Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.);
  - Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.)
  - Ustawę z dnia 7 września 1991 r., o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
  - Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
  - Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
  - Ustawę z dnia 23 stycznia 2009r. o Wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.)
  - Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2015 r., poz.1445 ze zm.)
  - Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 ze zm.)

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

- Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 150 ze zm.)
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.)
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163)
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.)
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)

8. Głównymi celami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest:

1. Edukacja i profilaktyka społeczna.
2. Wsparcie i ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Działania wobec osób stosujących przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

9. TABELKA

KIERUNKI DZIAŁAŃ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W POWIECIE NOWOTOMYSKIM.

1. Cel edukacja i profilaktyka społeczna

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA	REALIZA-TORZY ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Przeciwdziałanie, występowania przemocy w Powiecie Nowotomyskim	1. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat zjawiska przemocy	1. Kampanie medialne (spoty reklamowe, ulotki, plakaty, happeningi mające na celu przeciwdziałanie przemocy)	- PCR w Nowym Tomysłu - poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysłu - szkoły - Ośrodki pomocy społecznej - organizacje pozarządowe - gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych - policja - media	2016-2026	Środki finansowe, gminy powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

		2. Konferencje lokalne, ogólnopolskie	-PCPR w Nowym Tomysłu - poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysłu - szkoły - Ośrodki pomocy społecznej - organizacje pozarządowe - gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych - policja -media	2016-2026	
		3. Warsztaty i spotkania grupowe mające na celu popularyzacje procedury Niebieskiej Karty	-PCPR w Nowym Tomysłu - poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysłu - szkoły - Ośrodki pomocy społecznej - organizacje pozarządowe - gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych - policja -media	2016-2026	
		4. Konkursy na programy edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy realizowane przez szkoły - Inne	-PCPR w Nowym Tomysłu - poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysłu - szkoły - organizacje pozarządowe - gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych - policja -media	2016-2026	

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

2. Cel: Wsparcie i ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Działania wspierające osób doznających przemocy.	1. Pomoc dla osób doznających przemocy	1. Poradnictwo i wsparcie specjalistyczne.	- PCPR w Nowym Tomyszu - ośrodki pomocy społecznej	2016-2026	Środki finansowe powiatu, gminy, budżet państwa, środki zewnętrzne
		2. Monitoring i interwencja kryzysowa w środowiskach zagrożonych przemocą	- PCPR w Nowym Tomyszu - ośrodki pomocy społecznej - przedstawiciele ochrony zdrowia - policja	2016-2026	Środki finansowe powiatu, gminy, budżet państwa, środki zewnętrzne
		3. Opracowanie i realizowanie programów służącym działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie pomocy specjalistycznej, w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	- PCPR w Nowym Tomyszu	2016-2026	Środki finansowe powiatu, gminy, budżet państwa, środki zewnętrzne

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

	4. Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie w Mieszkaniu Chronionym	-PCPR w Nowym Tomysłu	2016-2026	Środki finansowe powiatu, gminy, budżet państwa, środki zewnętrzne
	5. Opracowanie i realizacja spotkań (grupy wsparcia), zajęć, warsztatów skierowanych do osób doznających przemocy	-PCPR w Nowym Tomysłu -ośrodki pomocy społecznej -policja	2016-2026	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne
2. Współpraca międzyinstytucjonalna w obszarze przeciwdziałania przemocy	1. Udział w Zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych	- PCPR w Nowym Tomysłu – ośrodki pomocy społecznej - policja - psychologodzy szkolni - pedagogodzy szkolni - - GKRPA - kuratorzy sądowi – ochrona zdrowia	2016-2026	Środki finansowe gminy, powiatu
3. Wspieranie dzieci i młodzieży jako osoby doznające przemocy w rodzinie.	1. Pomoc specjalistyczna	- poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysłu - pedagogodzy, psychologodzy szkolni - ośrodki pomocy społecznej - policja -ochrona zdrowia	2016-2026	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

				2016-2026	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne
	2. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w myśl art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	- poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Nowym Tomysku - pedagodzy, psycholodzy szkolni - ośrodki pomocy społecznej - policja -ochrona zdrowia -PCPR			
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	1. Pozyskanie dotacji w ramach konkursów ofert.	Organizacje pozarządowe		corocznie	Środki finansowe powiatu, gminy, budżet państwa, środki zewnętrzne

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

3.Cel: Działania wobec osób stosujących przemoc

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Nowotomyskiego	1. Prowadzenie działań eliminujących i ograniczających stosowanie przemocy	1. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	- PCPR w Nowym Tomysłu Organizacje pozarządowe - ośrodki pomocy społecznej - Sąd Rejonowy w Nowym Tomysłu	Działanie ciągłe	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne
		2. Monitoring w środowisku sprawców przemocy w rodzinie przez okres 3 lat od zakończenia udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.	- PCPR w Nowym Tomysłu - organizacje pozarządowe we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, policją, Sądem Rejonowym w Nowym Tomysłu	Działanie ciągłe,	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

		3. Opracowanie i realizacja własnego programu terapeutyczno-psychologicznego dla osób stosujących przemoc	- PCPR w Nowym Tomysłu	Działanie ciągłe	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne
2. Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od członków rodziny	1. Wykorzystanie możliwości zgodnie z przepisami prawa		- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomysłu - Komisariaty Policji z terenu powiatu nowotomyskiego - Prokuratura Rejonowa w Nowym Tomysłu - Sąd Rejonowy w Nowym Tomysłu	2015- 2026	Środki finansowe powiatu, środki zewnętrzne
3. Współpraca międzyinstytucjonalna w obszarze przeciwdziałania przemocy	1. Udział w Zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych		- PCPR w Nowym Tomysłu - ośrodki pomocy społecznej - policja - psychologodzy szkolni - pedagogodzy szkolni -- GKRPA - kuratorzy sądowi	2016-2026	Środki finansowe gminy, powiatu, środki zewnętrzne

4.Cel: Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA	REALIZATORZY ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Wspieranie instytucji przeciwdziałających przemocy w rodzinie	1.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 Warsztaty, szkolenia, kursy 2.Inne formy organizowane w ramach współpracy	- PCPR z Nowym Tomysłu - GKRPA - Inne podmioty	2016-2026	Środki finansowe gminy, powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne
	2.System wsparcia kadr pomocy społecznej	1. Superwizja 2.Spotkania integracyjno - szkoleniowe	- PCPR w Nowym Tomysłu	2016 - 2026	Środki finansowe powiatu, budżet państwa, środki zewnętrzne

10. Podsumowanie

Przemoc w rodzinie na przestrzeni ostatnich lat stała się tematem rozmów i debat publicznych. Aby jej skutecznie przeciwdziałać należy włączyć sprawców w programy edukacyjne, korekcyjne i terapeutyczne, a ofiary informować jakie mają prawa i gdzie mogą otrzymać pomoc.

Ważnym jest, aby rodziny dotknięte przemocą domową (ofiary i sprawcy) były pod opieką odpowiednich instytucji. Powinny one być poddawane monitoringowi w celu sprawdzenia czy nie dochodzi do kolejnych aktów przemocy.

11. Przewidywane efekty wdrożenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to:

1. Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przeciwdziałania przemocy;
2. Zmiana postaw społeczeństwa wobec tematu przemocy w rodzinie;
3. Wzrost liczby placówek/instytucji udzielających profesjonalnej pomocy;
4. Wzrost liczby osób zajmujących się profesjonalnym pomaganiem sprawcom przemocy;
5. Wzrost liczby osób zajmujących się profesjonalnym pomaganiem ofiarom przemocy;
6. Spadek liczby przypadków przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie przybiera różnorodną formę i dotyczy tysięcy ludzi. Bywa zjawiskiem jednorazowym, ale najczęściej sprawcy dokonują jej wielokrotnie. Trudna sytuacja ofiar, ich ból i cierpienie mogą trwać wiele lat, często przy cichym przyzwoleniu najbliższego otoczenia. Nie można pozwolić, aby przemoc ta pozostała niezauważona. Konsekwencje takiego urazu, czy to fizyczne czy psychiczne, mogą mieć wpływ na późniejsze życie człowieka, niemal w każdym aspekcie jego funkcjonowania. Wiele ofiar boi się przyznać, nawet rodzinie czy przyjaciółom, że mama, tata czy mąż zachowuje się wobec nas nieodpowiednio. Ludzie powinni mieć świadomość, że problem sam się nie rozwiąże a specjalistyczną pomocą można objąć nie tylko osoby doznające przemocy, ale i osoby ją stosujące. Wystarczy tylko przełamać barierę lęku. Chcieć zmienić swoje życie.

12. Monitoring i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie corocznie na podstawie sprawozdania, które będzie obejmowało zakres wykonania poszczególnych zadań przypisanych podmiotom ujętym jako realizatorzy Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przede wszystkim:

1. Form pomocy udzielanych osobom doświadczającym przemocy domowej,
2. Podjętych działań korekcyjno-edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy domowej
3. Podjętych działań zmierzających do uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
4. Form współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Monitoring realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie polegał na zbieraniu informacji od realizatorów zadań na temat realizacji celów zawartych w powyższym programie. Sprawy objęci programami edukacyjnymi, korekcyjnymi i terapeutycznymi będą pod opieką instytucji pomagania przez okres 3 lat od zakończenia udziału w programach.

Kompleksowe roczne sprawozdanie sporządzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu z realizacji Programu Rada Powiatu Nowotomyskiego przyjmie w drodze informacji.